

יום כיפור

על חטא שחטאנו לפניך בדבור פה

דבור פה יכול להכשיל את האדם אף כשהוא בלמוד תורה. יתכן ששיח שפתותינו הוא בדברי תורה ויש בו חטא! הכיצד!?

בספר "מלך ביפיו" אודות רבי יחזקאל אברמסקי, מובא מעשה הממחיש מציאות שכזו .

רבי יחזקאל הצטיין במיוחד, בעניינים של בין אדם לחברו, ונודע היה ברגישותו הרבה שלא לצער את הזולת ושלא לפגוע בכבודו של מאן דהוא אפילו כחוט השערה. הוא גלה בזה ערנות רבה וזהירות מפלגת, אף בנסבות שלא שער אדם בעולם .

מרגלא בפומיא: יש דינים הנוגעים ל"בין אדם לחברו" שאסור לעורר בהם שאלות, אלא נדרשת הכרעה מתוך זהירות בכבוד הזולת, אשר היא בלבד תביא למעשה הרצוי. כפי שאמרו חז"ל בעניני פקוח נפש (ירושלמי יומא פ"ח ה"ה) שאם מתעוררת שאלה כיצד לנהוג, לעתים יש להכריע מיד, ולא לשאול, שלא יהיה בבחינת: "הנשאל מגנה והשואל הרי זה שופך דמים" - כן הדבר בעניני בין אדם לחברו, יש להזהר שלא להגיע לגנאי ולשפיכות דמים .

מעשה היה שהזמינוהו ראשי "התנועה להפצת תורה" שיבוא להרצות שיעור באחד מן ה'כוללים' שהקימו בערי השדה. נעתר להם הרב אברמסקי וטרח ובא בנסיעה מיגעת של אותם ימים, והגיע אל ה'כולל' ששכן בעירה של עולים חדשים. הוא מסר לפני האברכים שיעור מקיף בהלכה הנמשך שעה ארוכה. כהרגלו, דבריו היו "כ קילורין לעינים" והכל שאבו קורת רוח מהשיעור .

בחתימת דבריו, עת עמד לסיים את השיעור, עצר ופנה אל קהל השומעים במלים הבאות :

"אפרש לכם, כי מטרת בואי לכאן, לא היתה בכדי להשמיע חידושי תורה. אין אתם זקוקים כלל לחידושים שלי... אלא אם חכמה אין כאן - זקנה יש כאן. באתי לבקש ממכם שלא תכנסו חלילה אל הרב המקומי כדי להשתעשע עמו בפלפולא דאוריתא. תלמיד חכם הוא, מורה הוראה הנו, אולם אין הוא רגיל בדרך הלמוד שקבלתם אתם, בישיבות של ימינו, ואיננו בקיא בסגנון שלכם. אם תבואו אצלו ותשוחחו עמו בחידושי תורה - 'שמועסן אין לערנען' אפשר שתגרמו לו בושה וחלישות הדעת. וזהו דבר שאסור לגרום לאף איש יהודי, כל שכן למרא דאתרא שהוא נושא דגל התורה בישוב זה, אשר וכו לנו חייבים בכבודו. יתרה מזו, עלינו לפאר ולרומם את קרנו, קרן התורה, בעיני אנשי קיה לתו !

שימו לב לדברי אלו, שחשובים המה בעיני יותר מכל יהח דושים שהשמעתי כאן קדם לכן, ולשם כך הטרחתי עצמי לבוא עליכם ."

כך המחיש רבי יחזקאל, כי אפשר ששיחה בדברי תורה, ותה וזה כשלון וחטא של דבור פה!

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א

יום כיפור